

FOTOVOLTAIKA

**metodická pomůcka Ministerstva pro místní rozvoj
k umisťování, povolování a užívání fotovoltaických staveb a zařízení**

**Úvod do problematiky
Fotovoltaické systémy
Umisťování, povolování a užívání fotovoltaických systémů
Související právní předpisy**

1.	ÚVOD	3
2.	FOTOVOLTAICKÉ SYSTÉMY	3
2.1.	Drobné aplikace	3
2.2.	Síťové systémy (on – grid)	4
2.2.1.	Fotovoltaické (sluneční) elektrárny, solární parky	5
2.2.2.	Menší systémy připojené na síť	6
2.3.	Ostrovní systémy (off – grid)	7
2.3.1.	Systémy s přímým napájením	7
2.3.2.	Systémy s akumulací elektrické energie	8
2.3.3.	Hybridní ostrovní systémy	9
3.	UMÍSTOVÁNÍ, POVOLOVÁNÍ A UŽÍVÁNÍ FOTOVOLTAICKÝCH SYSTÉMŮ	10
3.1.	Fotovoltaické (sluneční) elektrárny, solární parky umístěné na pozemku	10
3.1.1.	Umístění	10
3.1.2.	Provedení	11
3.1.3.	Užívání	11
3.2.	Fotovoltaické (sluneční) elektrárny, solární parky umístěné na stavbě	11
3.2.1.	Umístění	11
3.2.2.	Provedení	12
3.2.3.	Užívání	12
3.3.	Menší fotovoltaické systémy připojené na síť a ostrovní systémy instalované na zastavěném stavebním pozemku	13
3.3.1.	Umístění	13
3.3.2.	Provedení	14
3.3.3.	Užívání	14
3.4.	Menší fotovoltaické systémy připojené na síť a ostrovní systémy instalované na stavbě	15
3.4.1.	Umístění	15
3.4.2.	Provedení	15
3.4.3.	Užívání	15
4.	ZÁVĚR	16
4.1.	Trochu historie	16
4.2.	Stručný generační vývoj	16
5.	PRÁVNÍ PŘEDPISY	18
5.1.	Související právní předpisy	18
5.2.	Výběr hlavních ustanovení a pojmů	19

1. ÚVOD

Fotovoltaika je zcela výjimečným oborem, který získává elektrickou energii přímo ze slunečního záření a je z hlediska životního prostředí nejčistším a nejšetnějším způsobem výroby elektřiny. Energie slunečního záření je jedním z obnovitelných zdrojů energie.

Podpora elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie je významnou prioritou Evropského společenství, a to z důvodů bezpečnosti a diverzifikace zásobování elektřinou, ochrany životního prostředí a sociální a hospodářské soudržnosti. Rostoucí využívání elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů energie představuje důležitou část souboru opatření potřebných ke splnění Kjótského protokolu k Rámcové úmluvě Organizace spojených národů o změně klimatu a dalších mezinárodních závazků týkajících se snižování emisí skleníkových plynů. Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2009/28/ES ze dne 23. 4. 2009, o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů a o změně a následném zrušení směrnic 2001/77/ES a 2003/30/ES, stanoví společný rámec pro podporu energie z obnovitelných zdrojů. Stanoví také závazné národní cíle, pokud jde o celkový podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie (cílem je nejméně 20 % podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie ve Společenství v roce 2020; národní cíl pro Českou republiku – 13 % podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie v ČR v roce 2020). V Národním akčním plánu České republiky pro energii z obnovitelných zdrojů, který vypracovalo Ministerstvo průmyslu a obchodu v srpnu 2012 na základě rozhodnutí Komise ze dne 30. 6. 2009, kterým se stanoví vzor pro národní akční plány pro energii z obnovitelných zdrojů podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES, se předpokládá v roce 2020 dosažení 14% podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie.

V České republice hraje důležitou roli v oblasti fotovoltaiky zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie¹, jehož hlavním cílem by měla být stabilizace podnikatelského prostředí v oblasti obnovitelných zdrojů energie v České republice. Prováděcím předpisem k tomuto zákonu je vyhláška č. 347/2012 Sb.².

2. FOTOVOLTAICKÉ SYSTÉMY

2.1. Drobné aplikace

Drobné aplikace tvoří nejmenší, avšak nezanedbatelný podíl na fotovoltaickém trhu. Jedná se o fotovoltaické články v kalkulačkách nebo také solární nabíječky (mobilní telefony, notebooky, fotoaparáty, MP3 přehrávače apod.).

¹ Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

² Vyhláška č. 347/2012 Sb., kterou se stanoví technicko-ekonomické parametry obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny a doba životnosti výroby elektřiny z podporovaných zdrojů, ve znění vyhlášky č. 350/2013 Sb.

2.2. Síťové systémy (on-grid)

Systémy připojené k síti jsou nejvíce uplatňovány v oblastech s hustou sítí elektrických vedení. Špičkový výkon síťových systémů je v rozmezí jednotek kilowatt až jednotek megawatt.

Možnosti aplikace:

- střechy rodinných domů (až desítky kW_p – kilowatt peak³),
- fasády a střechy administrativních budov (desítky až stovky kW_p),
- protihlukové stěny okolo dálnic,
- fotovoltaické elektrárny na volné ploše atd.

Základními prvky on-grid fotovoltaických systémů jsou:

- fotovoltaické panely/fólie,
- měnič napětí (střídač), který ze stejnosměrného napětí vyrábí střídavé (230 V/~50 Hz),
- kabeláž,
- měření vyrobené elektrické energie (elektroměr),
- popř. sledovač Slunce, indikační a měřicí přístroje.

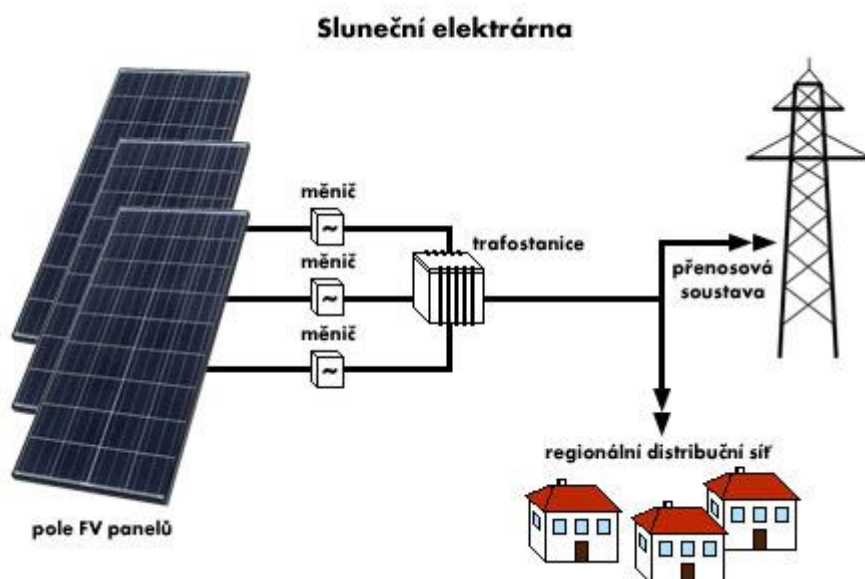

³ Kilowatt peak [kW_p] je jednotka výkonu fotovoltaického článku nebo panelu v bodě maximálního výkonu (p = peak) za standardních testovacích podmínek (STC = Standard Test Conditions).

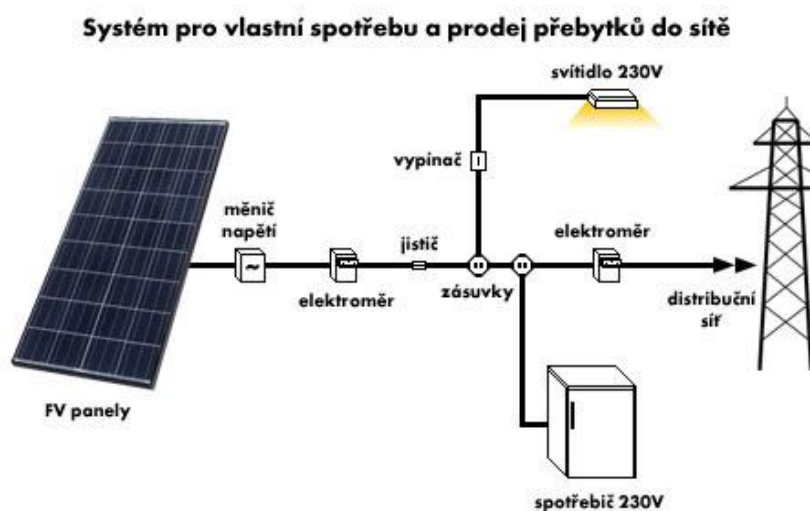
2.2.1. Fotovoltaické (sluneční) elektrárny, solární parky

Jde obvykle o velké systémy o výkonech v řádech stovek kW_p až desítek MW_p, které jsou výkonnostně limitovány výhradně velikostí a charakterem (sklonem) pozemku a dále dostupností dostatečně kapacitní elektrické přípojky pro dodávání energie do distribuční sítě. Plocha panelů o nominálním výkonu 1 kW_p činí přibližně 8 m² (mono nebo polykrystalických), plocha potřebného pozemku pod panely je v případě budování v několika řadách přibližně 2,5 násobek plochy panelů, protože mezi jednotlivými řadami panelů musí být takové rozestupy, aby si panely navzájem nestínily. Nároky na velikost pozemku jsou tím menší, čím více je pozemek jižně svažitéjší, tedy pokud mohou být jednotlivé řady mírně nad sebou - nejsou nutné tak velké rozestupy mezi jednotlivými řadami. Celý pozemek je nutno z bezpečnostních důvodů oplotit, nebo jinak zamezit přístupu neautorizovaných osob do prostoru elektrárny.

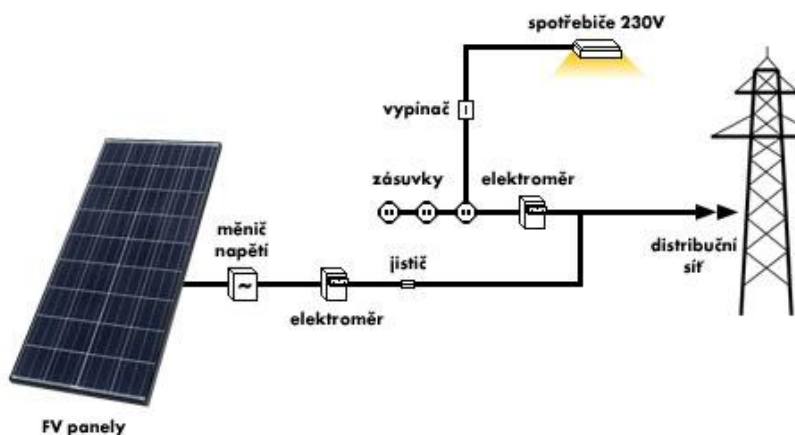

2.2.2. Menší systémy připojené na síť

Jde o menší systémy připojené na síť, jejichž výkon se pohybuje zpravidla v řádech jednotek až desítek kW_p. Tyto fotovoltaické systémy připojené k rozvodné síti nejsou vzhledem k relativně kvalitní síti a stálosti dodávek elektřiny instalovány z důvodu nedostatku elektrické energie, jako je tomu u ostrovních systémů. Motivem instalace je zpravidla ekologický přínos fotovoltaického systému v tom, že při výrobě této elektřiny není vypouštěn žádný oxid uhličitý a dále jsou motivem pro pořízení fotovoltaického systému možné dosažitelné úspory potažmo i zisk, který může z takové investice plynout. Systémy připojené na síť jsou zpravidla budovány na rodinných domech, přičemž energie vyrobená systémem je buďto spotřebována přímo v dané stavbě a případné přebytky jsou prodány do distribuční sítě, nebo je systém určen výhradně k výrobě a dodávání za výkupní cenu do distribuční sítě, tedy bez žádné vlastní spotřeby v místě instalace (ta probíhá po jiné lince).

Systém pro výhradní prodej elektrické energie do sítě

2.3. Ostrovní systémy (off-grid)

Ostrovní systémy nejsou připojené na síť. Jsou to systémy, které zásobují elektrickou energií stavby, u kterých není vybudována elektrická přípojka. Off-grid systémy se dále dělí na systémy s přímým napájením, hybridní systémy a systémy s akumulací elektrické energie.

U systémů s přímým napájením se jedná o prosté propojení solárního panelu a spotřebiče, kdy spotřebič funguje pouze v době dostatečné intenzity slunečního záření (nabíjení akumulátorů malých přístrojů, čerpání vody pro závlahu, napájení ventilátorů k odvětrání uzavřených prostor atd.).

Systémy s akumulací elektrické energie mají navíc solární baterie, které uchovávají vyrobenou energii na dobu, kdy není dostatek slunečního svitu (v noci). Optimální dobíjení a vybíjení akumulátorové baterie je zajištěno elektronickým regulátorem.

Hybridní ostrovní systém je systém rozšířený o doplňkový zdroj elektřiny (větrná elektrárna, kogenerační jednotka atd.) z důvodu provozu zařízení s velkým příkonem.

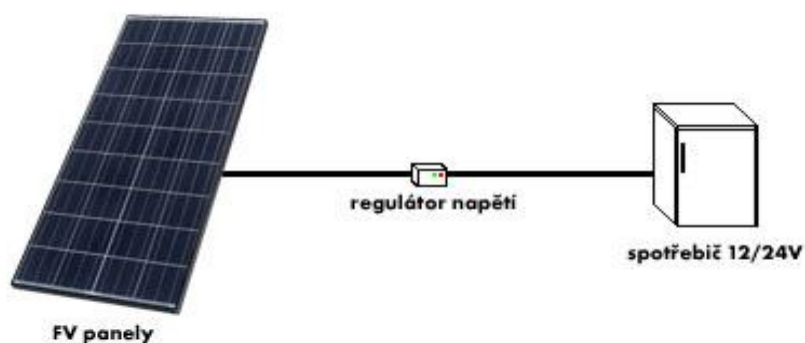
Ostrovní systém se skládá z:

- fotovoltaických panelů/fólií,
- regulátoru dobíjení akumulátorů,
- akumulátoru (v 95 % olověný),
- střídače = měniče (pro připojení běžných síťových spotřebičů 230 V/~50 Hz),
- popř. sledovače Slunce, indikačních a měřících přístrojů, doplňkového zdroje elektřiny.

2.3.1. Systémy s přímým napájením

Tato varianta se používá v případech, kdy je připojené elektrické zařízení funkční jenom po dobu dostatečné intenzity slunečního záření. Jedná se pouze o propojení solárního modulu a spotřebiče přes regulátor napětí, například při čerpání vody pro závlahu, pohon protislunečních clon nebo nabíjení akumulátorů malých přístrojů - mobilní telefon, notebook, svítilna atd.

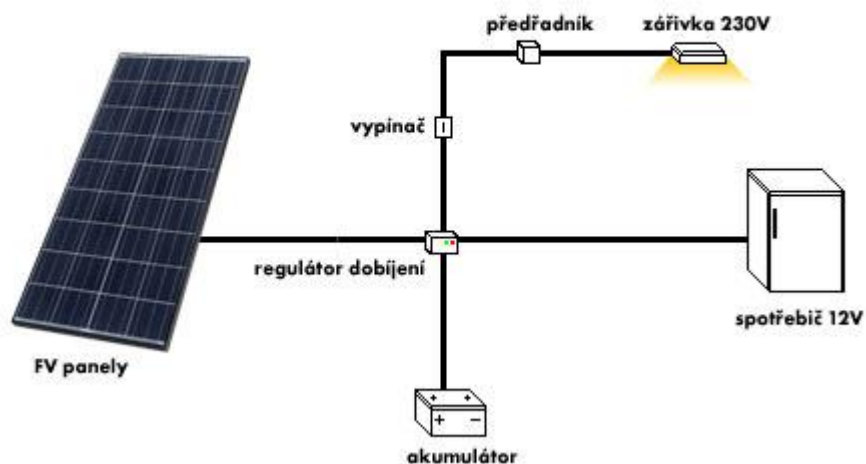
Systém s přímým napájením

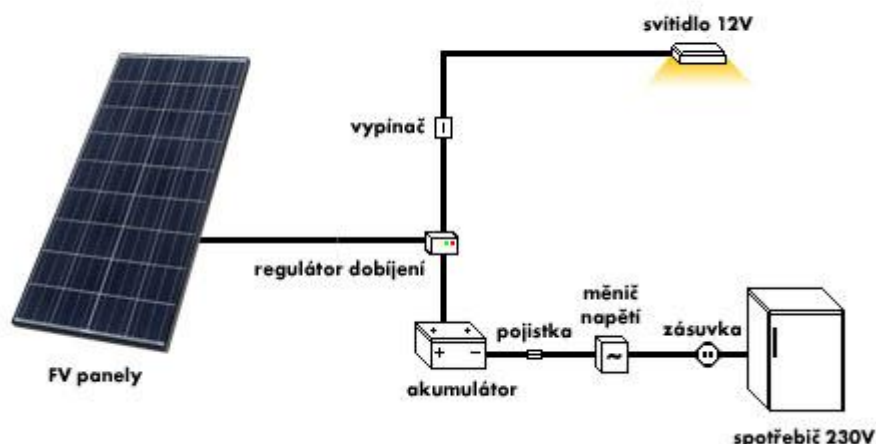
2.3.2. Systémy s akumulací elektrické energie

Tato varianta se používá v případech, kdy potřeba elektřiny nastává i v době bez slunečního záření. Z tohoto důvodu mají tyto ostrovní systémy speciální akumulátorové baterie, konstruované pro pomalé nabíjení i vybíjení; automobilové akumulátory se zde příliš nehodí, protože jsou konstruovány pro vysoký proud za krátký časový úsek. Optimální nabíjení a vybíjení akumulátorů je zajištěno regulátorem dobíjení.

Systém s akumulací elektrické energie (12/24V)

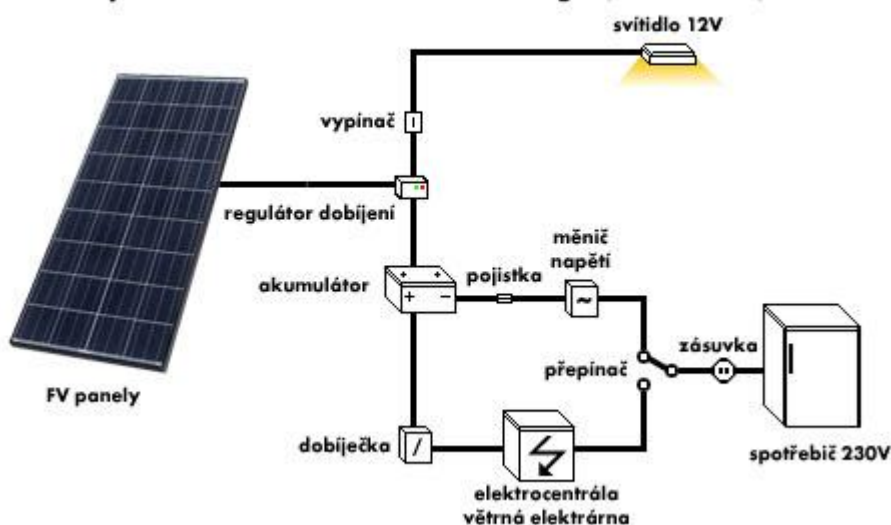
Systém s akumulací elektrické energie (12V i 230V)

2.3.3. Hybridní ostrovní systémy

Hybridní ostrovní systémy se používají tam, kde je nutný celoroční provoz a kde je občas používáno zařízení s vysokým příkonem. V zimních měsících je možné získat z fotovoltaického zdroje podstatně méně elektrické energie než v letních měsících. Proto je nutné tyto systémy navrhovat na zimní provoz, což má za následek zvýšení instalovaného výkonu systému a podstatné zvýšení pořizovacích nákladů. Výhodnější alternativou je proto rozšíření systému doplňkovým zdrojem elektřiny, který pokryje potřebu elektrické energie v obdobích s nedostatečným slunečním svitem a při provozu zařízení s vysokým příkonem. Takovým zdrojem může být větrná elektrárna, elektrocentrála, kogenerační jednotka apod.

Systém s akumulací elektrické energie (12V i 230V)

3. UMÍSTOVÁNÍ, POVOLOVÁNÍ A UŽÍVÁNÍ FOTOVOLTAICKÝCH SYSTÉMŮ

3.1. Fotovoltaické (sluneční) elektrárny, solární parky (dále jen „FVE“) umístěné na pozemku

Stavba nebo zařízení sloužící pro výrobu elektrické energie ze zdrojů slunečního záření jako obnovitelného zdroje je ve smyslu ustanovení § 2 odst. 2 písm. a) bod 18. energetického zákona⁴ a § 2 písm. a) a n) zákona č. 165/2012 Sb. výrobnou elektřiny.

Ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) bod 2, § 2 odst. 3 a § 3 odst. 2 stavebního zákona⁵ nelze stavbu nebo výrobní zařízení pro výrobu elektrické energie z obnovitelných zdrojů považovat za veřejnou technickou infrastrukturu a v důsledku toho není možné využít např. ustanovení § 18 odst. 6 stavebního zákona a umístit výrobní elektřiny na nezastavitelných pozemcích [§ 2 odst. 1 písm. e) stavebního zákona].

3.1.1. Umístění

A. Na území obce, která nemá platný územní plán

A.1. Na pozemku v nezastavěném území

Podle § 18 odst. 5 a § 188a stavebního zákona nelze na pozemcích v nezastavěném území umístit FVE.

A.2. Na pozemku v zastavěném území

Podle § 20 odst. 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb.⁶ lze v zastavěném území obce, která nemá územní plán, územní plán obce, regulační plán nebo územně plánovací dokumentaci sídelního útvaru nebo zóny, vymezovat pozemky a umísťovat stavby pro bydlení, pro rodinnou rekreaci, pro stavby občanského vybavení souvisejícího a slučitelného s bydlením a rekreací, a pro stavby dopravní a technické infrastruktury a pozemky veřejných prostranství; vymezování jiných pozemků a umísťování dalších staveb na nich je možné, jen pokud tyto stavby nesnižují kvalitu životního prostředí nad limitní hodnoty stanovené jinými právními předpisy. Při splnění podmínek tohoto ustanovení lze stavbu FVE umístit.

Umístění FVE vyžaduje vydání územního rozhodnutí, které je možné nahradit veřejnoprávní smlouvou (§ 78a stavebního zákona). Postupuje se podle § 76 a násl. stavebního zákona.

B. Na území obce, která má platný územní plán

Závaznost územního plánu pro rozhodování v území, zejména pro vydávání územních rozhodnutí, je stanovena v § 43 odst. 5 stavebního zákona. Územní plán z hlediska cílů územního plánování v tomto směru stanoví hlavní, přípustné, nepřípustné, popřípadě podmíněně přípustné využití konkrétních ploch daného území. Umístění FVE je možné především v plochách výroby a v plochách smíšených výrobních, pokud jsou vymezeny územním plánem. Pokud záměr není uveden v přípustném, nepřípustném ani podmíněném využití, posuzuje jej stavební úřad z hlediska jeho slučitelnosti s funkcí hlavní.

B.1. Na pozemku v nezastavěném území

Ustanovení § 18 odst. 5 stavebního zákona se uplatní i v obcích, které mají územní plán. Územní plán nemůže jít nad rámec ustanovení § 18 odst. 5 stavebního zákona. Může pouze „zpřísnit“ možnost umísťování staveb v uvedených ustanoveních. Podle § 18 odst. 5 stavebního zákona nelze na pozemcích v nezastavěném území umístit FVE.

⁴ Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon)

⁵ Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁶ Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů.

B.2. Na pozemku v zastavěném území a v zastavitelné ploše

Stavby FVE lze umístit pouze v souladu s územním plánem.

Umístění vyžaduje vydání územního rozhodnutí, které lze nahradit veřejnoprávní smlouvou (§ 78a stavebního zákona). Postupuje se podle § 76 a násl. stavebního zákona.

Územní rozhodnutí se nevydává v případě, že FVE má být umístěna v území, pro které je vydán regulační plán, který v řešené ploše stanoví podmínky pro umístění a prostorové uspořádání FVE, tj. v rozsahu nahrazujícím územní rozhodnutí.

3.1.2. Provedení

Provedení FVE vyžaduje vydání stavebního povolení (§ 108 odst. 1 stavebního zákona), které může být nahrazeno veřejnoprávní smlouvou (§ 116 stavebního zákona). FVE může být provedena také na základě oznámení stavebního záměru s certifikátem autorizovaného inspektora, pokud nejde o stavbu, o které stavební úřad rozhodl v územním rozhodnutí, že je nezpůsobilá k posouzení autorizovaným inspektorem (§ 117 odst. 1 stavebního zákona).

3.1.3. Užívání

FVE může být užívána pouze na základě kolaudačního souhlasu (§ 122 odst. 1 stavebního zákona).

3.2. Fotovoltaické (sluneční) elektrárny, solární parky (dále jen „FVE“) umístěné na stavbě

Stejně jako v bodě 3.1. je FVE výrobnou elektřiny. Stávající stavbu, na které je FVE umístěna, využívá FVE jako nosnou konstrukci, ale není její součástí⁷. Jedná se případ tzv. „stavby na stavbě“.

3.2.1. Umístění

A. Na území obce, která nemá platný územní plán

Podle § 20 odst. 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb. lze v zastavěném území obce, která nemá územní plán, územní plán obce, regulační plán nebo územně plánovací dokumentaci sídelního útvaru nebo zóny, vymezovat pozemky a umisťovat stavby pro bydlení, pro rodinnou rekreaci, pro stavby občanského vybavení souvisejícího a slučitelného s bydlením a rekreací, a pro stavby dopravní a technické infrastruktury a pozemky veřejných prostranství; vymezování jiných pozemků a umisťování dalších staveb na nich je možné, jen pokud tyto stavby nesnižují kvalitu životního prostředí nad limitní hodnoty stanovené jinými právními předpisy. Při splnění podmínek tohoto ustanovení lze stavbu FVE umístit.

Umístění FVE vyžaduje vydání územního rozhodnutí, které je možné nahradit veřejnoprávní smlouvou (§ 78a stavebního zákona). Postupuje se podle § 76 a násl. stavebního zákona.

Umístění FVE na stavbě je spojeno se stavebními úpravami této stávající stavby, které podle § 79 odst. 6 stavebního zákona nevyžadují rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas.

B. Na území obce, která má platný územní plán

Závaznost územního plánu pro rozhodování v území, zejména pro vydávání územních rozhodnutí, je stanovena v § 43 odst. 5 stavebního zákona. Územní plán z hlediska cílů územního plánování v tomto směru stanoví hlavní, přípustné, nepřípustné, popřípadě podmíněně přípustné

⁷ § 120 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (účinný do 31. 12. 2013): „Součástí věci je vše, co k ní podle její povahy náleží a nemůže být odděleno, aniž by se tím věc znehodnotila.“

§ 505 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (účinný od 1. 1. 2014): „Součástí věci je vše, co k ní podle její povahy náleží a co nemůže být od věci odděleno, aniž se tím věc znehodnotí.“

využití konkrétních ploch daného území. Umístění FVE je možné především v plochách výroby a v plochách smíšených výrobních, pokud jsou vymezeny územním plánem. Pokud záměr není uveden v přípustném, nepřipustném ani podmíněném využití, posuzuje jej stavební úřad z hlediska jeho slučitelnosti s funkcí hlavní.

Stavby FVE lze umístit pouze v souladu s územním plánem.

Umístění FVE vyžaduje vydání územního rozhodnutí, které lze nahradit veřejnoprávní smlouvou (§ 78a stavebního zákona). Postupuje se podle § 76 a násl. stavebního zákona.

Umístění FVE na stavbě je spojeno se stavebními úpravami této stávající stavby, které podle § 79 odst. 6 stavebního zákona nevyžadují rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas.

3.2.2. Provedení

Provedení FVE vyžaduje vydání stavebního povolení (§ 108 odst. 1 stavebního zákona), které může být nahrazeno veřejnoprávní smlouvou (§ 116 stavebního zákona). FVE může být provedena také na základě oznámení stavebního záměru s certifikátem autorizovaného inspektora, pokud nejde o stavbu, o které stavební úřad rozhodl v územním rozhodnutí, že je nezpůsobilá k posouzení autorizovaným inspektorem (§ 117 odst. 1 stavebního zákona).

Na stavební úpravy stávající stavby vyvolané umístěním FVE je možné použít (podle konkrétně navržených stavebních úprav)

- § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona - stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují stavební úpravy, pokud se jimi nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se vzhled stavby⁸ ani způsob užívání stavby, nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí a jejich provedení nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost stavby⁹ a nejde o stavební úpravy stavby, která je kulturní památkou, nebo
- § 108 až 117 stavebního zákona – stavební povolení vyžadují stavební úpravy, které nesplňují podmínky pro použití výše uvedeného ustanovení (§ 108 až 115 stavebního zákona); stavební povolení může být nahrazeno veřejnoprávní smlouvou (§ 116 stavebního zákona) nebo oznámením stavebního záměru s certifikátem autorizovaného inspektora, pokud nejde o stavbu, o které stavební úřad rozhodl v územním rozhodnutí, že je nezpůsobilá k posouzení autorizovaným inspektorem (§ 117 odst. 1 stavebního zákona).

Ustanovení § 104 odst. 1 písm. k) stavebního zákona v tomto případě použít nelze, protože se nejedná o stavební úpravy pro změny v užívání části stavby (stavebními úpravami souvisejícími s umístěním FVE na stávající stavbu se nemění užívání stavby ani její části).

3.2.3. Užívání

FVE může být užívána pouze na základě kolaudačního souhlasu (§ 122 odst. 1 stavebního zákona).

Pokud vyvolané stavební úpravy stávající stavby nevyžadovaly stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu, nevyžadují oznámení stavebnímu úřadu (§ 120 stavebního zákona) ani kolaudační souhlas (§ 122 stavebního zákona).

Pokud byly vyvolané stavební úpravy prováděny na základě stavebního povolení nebo na podkladě veřejnoprávní smlouvy anebo certifikátu autorizovaného inspektora, lze je užívat na základě oznámení stavebnímu úřadu (§ 120 stavebního zákona) nebo kolaudačního souhlasu (§ 122 stavebního zákona; kolaudační souhlas vyžaduje stavba, jejíž vlastnosti nemohou budoucí uživatelé ovlivnit - § 122 odst. 1 stavebního zákona).

⁸ Pojem vzhled stavby není definován ve stavebním zákoně ani v jeho prováděcích právních předpisech. Nicméně je to pojem, který je v předpisech stavebního práva obsažen již téměř 40 let. V případě budov je vzhled stavby dán objektivně zjištěnými vnějšími charakteristikami, kterými jsou zejména tvar a rozměry stavby (obvodových stavebních konstrukcí), tvar a rozměry stavebních otvorů v obvodových stavebních konstrukcích, tvar a rozměry předsazených částí stavby.

⁹ Za stavební úpravy, jejichž provedení by mohlo ovlivnit požární bezpečnost stavby, lze považovat především ty stavební úpravy, při nichž dochází ke zvýšení požárního rizika, např. zvětší se plocha požárního úseku, zhorší se podmínky evakuace osob a zásahu jednotek požární ochrany, zhorší se vlastnosti stavebních konstrukcí či hmot z hlediska požární ochrany (např. požární odolnost, hořlavost, reakce na oheň a šíření plamene po povrchu) nebo se vytvoří prostupy v požárně dělících konstrukcích.

3.3. Menší fotovoltaické systémy připojené na síť a ostrovní systémy (dále jen „FVS“) instalované na zastavěném stavebním pozemku

Zásobování stavby elektrickou energií patří mezi technická zařízení stavby, je její nedílnou součástí a spolu s dalším technickým vybavením zabezpečuje způsob využití stavby, pro který byla navržena a provedena a ke kterému bylo následně povoleno i její užívání.

Podle § 6 odst. 1 vyhlášky č. 268/2009 Sb.¹⁰ musí být stavby podle druhu a potřeby napojeny na vodní zdroj nebo vodovod pro veřejnou potřebu a rozvod vody pro hašení požárů a zařízení pro zneškodňování odpadních vod, sítě potřebných energií a na sítě elektronických komunikací. Podle § 8 odst. 1 téže vyhlášky musí být stavba navržena a provedena tak, aby byla při respektování hospodárnosti vhodná pro určené využití a aby současně splnila základní požadavky, kterými jsou mechanická odolnost a stabilita, požární bezpečnost, ochrana zdraví osob a zvířat, zdravých životních podmínek a životního prostředí, ochrana proti hluku, bezpečnost při užívání a v neposlední řadě též úspora energie a tepelná ochrana (upravuje zákon č. 406/2000 Sb.¹¹ a vyhláška č. 78/2013 Sb.¹²).

Vzhledem k výše uvedenému, se menší systémy připojené na síť, jejichž vyrobená energie je buďto spotřebována přímo v dané stavbě a případné přebytky jsou prodány do distribuční sítě, nebo je vyrobená energie určena výhradně k výrobě a dodávání za výkupní cenu do distribuční sítě, ze které se pak odebírá pro vlastní spotřebu stavby, a rovněž systémy sloužící pro výrobu elektrické energie k zásobování staveb, u kterých není vybudována elektrická přípojka, posuzují jako technická zařízení stavby.

3.3.1. Umístění

Podle § 76 odst. 1 stavebního zákona lze umisťovat stavby nebo zařízení, jejich změny, měnit vliv jejich užívání na území, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak. FVS, který je technickým zařízením stavby (je její součástí) a který je instalovaný na zastavěném stavebním pozemku, proto podléhá územnímu posouzení. Záměr žadatele lze umístit, pokud je v souladu s požadavky § 90 stavebního zákona. Při posouzení umístění FVS na pozemku je třeba vycházet z možností daných zejména platnou vyhláškou č. 501/2006 Sb.

Připojení FVS ke stavbě, jejímž technickým zařízením je, je spojeno se stavebními úpravami této stávající stavby, které podle § 79 odst. 6 stavebního zákona nevyžadují rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas.

1. Na pozemcích staveb pro bydlení, tj. na pozemku rodinného domu a na pozemku bytového domu (v plochách bydlení dle § 4 vyhlášky č. 501/2006 Sb.)

V tomto případě splňuje FVS, jako technické zařízení stavby, § 21 odst. 4 vyhlášky č. 501/2006 Sb., neboť je zařízením souvisejícím a podmiňujícím bydlení, a proto je možné jej na pozemcích staveb pro bydlení umístit. Územní rozhodnutí lze nahradit územním souhlasem (§ 96 stavebního zákona) nebo veřejnoprávní smlouvou (§ 78a stavebního zákona).

2. Na pozemku stavby rodinné rekreace (v plochách rekreace dle § 5 vyhlášky č. 501/2006 Sb.)

Podle § 21 odst. 4 vyhlášky č. 501/2006 Sb. lze na pozemcích staveb pro rodinnou rekreaci umístit stavbu nebo zařízení související s rodinnou rekreací či rodinnou rekreaci podmiňující. FVS, jako technické zařízení stavby, uvedený požadavek splňuje, a proto je možné jej na pozemcích staveb pro rodinnou rekreaci umístit. Územní rozhodnutí lze nahradit územním souhlasem (§ 96 stavebního zákona) nebo veřejnoprávní smlouvou (§ 78a stavebního zákona).

3. Na pozemku jiné stavby

Při respektování požadavků na vymezení a využívání pozemků a umisťování staveb na nich podle platné vyhlášky č. 501/2006 Sb., lze technické zařízení stavby umístit také na pozemku jiné stavby než stavby pro bydlení nebo pro rodinnou rekreaci. Při umisťování se postupuje podle § 76

¹⁰ Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění vyhlášky č. 20/2012 Sb.

¹¹ Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů

¹² Vyhláška č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov

a násl. stavebního zákona. Územní rozhodnutí je možné nahradit územním souhlasem (§ 96 stavebního zákona) nebo veřejnoprávní smlouvou (§ 78a stavebního zákona).

3.3.2. Provedení

Pro povolení provedení FVS, který je instalován na pozemku stavby, je rozhodné, jaký je jeho celkový instalovaný výkon a s jakými stavebními úpravami stavby, jejímž technickým zařízením FVS je, je připojení FVS spojeno.

Podle § 103 odst. 1 písm. e) bod 9 stavebního zákona nevyžadují stavby¹³ pro výrobu energie s celkovým instalovaným výkonem do 20 kW stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu. Pokud je tedy celkový instalovaný výkon FVS do 20 kW nevyžaduje jeho instalace stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu, pokud je celkový instalovaný výkon FVS vyšší než 20 kW, vyžaduje jeho instalace stavební povolení. Stavební povolení může být nahrazeno veřejnoprávní smlouvou (§ 116 stavebního zákona) nebo oznámením stavebního záměru s certifikátem autorizovaného inspektora (§ 117 odst. 1 stavebního zákona).

Na stavební úpravy stavby vyvolané připojením FVS, který je technickým zařízením stavby a který je instalovaný na pozemku této stavby, je možné použít (podle konkrétních navržených stavebních úprav)

- § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona - stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují stavební úpravy, pokud se jimi nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se vzhled stavby ani způsob užívání stavby, nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí a jejich provedení nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost stavby a nejde o stavební úpravy stavby, která je kulturní památkou, nebo
- § 104 odst. 1 písm. a) stavebního zákona – ohlášení vyžadují stavby¹³ pro bydlení a pro rodinnou rekreaci do 150 m² celkové zastavěné plochy, s jedním podzemním podlažím do hloubky 3 m a nejvýše s dvěma nadzemními podlažími a podkrovím, nebo
- § 104 odst. 1 písm. d) stavebního zákona – stavby¹³ do 50 m² celkové zastavěné plochy a do 5 m výšky s jedním nadzemním podlažím, podsklepené nejvýše do hloubky 3 m, anebo
- § 108 až 117 stavebního zákona – stavební povolení vyžadují stavební úpravy, které nesplňují podmínky pro použití § 103 nebo § 104 stavebního zákona (§ 108 až 115 stavebního zákona); stavební povolení může být nahrazeno veřejnoprávní smlouvou (§ 116 stavebního zákona) nebo oznámením stavebního záměru s certifikátem autorizovaného inspektora (§ 117 odst. 1 stavebního zákona).

Ustanovení § 104 odst. 1 písm. k) stavebního zákona v tomto případě použít nelze, protože se nejedná o stavební úpravy pro změny v užívání části stavby (instalaci FVS a jeho připojením se nemění užívání stavby ani její části).

3.3.3. Užívání

Pokud byl FVS prováděn na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu anebo na základě veřejnoprávní smlouvy územní rozhodnutí nahrazující, neboť jeho provedení nevyžadovalo stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu, nevyžaduje jeho užívání oznámení stavebnímu úřadu (§ 120 stavebního zákona) ani kolaudační souhlas (§ 122 stavebního zákona).

Pokud byly vyvolané stavební úpravy prováděny na základě ohlášení stavebnímu úřadu podle § 104 odst. 1 písm. a) nebo písm. d) stavebního zákona, lze je užívat na základě oznámení stavebnímu úřadu (§ 120 stavebního zákona) nebo kolaudačního souhlasu (§ 122 stavebního zákona; kolaudační souhlas vyžaduje stavba, jejíž vlastnosti nemohou budoucí uživatelé ovlivnit - § 122 odst. 1 stavebního zákona).

Pokud byl FVS nebo vyvolané stavební úpravy prováděny na základě stavebního povolení anebo na podkladě veřejnoprávní smlouvy nebo certifikátu autorizovaného inspektora, lze je užívat na základě oznámení stavebnímu úřadu (§ 120 stavebního zákona) nebo kolaudačního souhlasu (§ 122 stavebního zákona).

¹³ Podle § 2 odst. 4 stavebního zákona lze pod pojmem stavba podle okolností rozumět i její část (např. technické zařízení stavby) nebo změnu dokončené stavby (např. stavební úpravu; znamená to, že pod „stavbami pro bydlení a pro rodinnou rekreaci do 150 m² celkové...“, lze rozumět „stavební úpravy staveb pro bydlení a pro rodinnou rekreaci do 150 m² celkové...“ nebo pod „stavbami do 50 m² celkové...“ lze rozumět „stavební úpravy stavby do 50 m² celkové...“).

3.4. Menší fotovoltaické systémy připojené na síť a ostrovní systémy (dále jen „FVS“) instalované na stavbě

Stejně jako v bodě 3.3. slouží FVS k zásobování stavby elektrickou energií, patří mezi technická zařízení stavby, je její nedílnou součástí a spolu s dalším technickým zařízením zabezpečuje způsob využití stavby, pro který byla navržena a provedena a ke kterému bylo následně povoleno i její užívání.

3.4.1. Umístění

Pokud je FVS instalován na stavbu popř. do stavby, jedná se o změnu dokončené stavby – o stavební úpravy dokončené stavby. Podle § 79 odst. 6 stavebního zákona nevyžadují stavební úpravy rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas.

3.4.2. Provedení

Způsob povolení provedení FVS resp. stavebních úprav spojených s instalací FVS se posuzuje podle konkrétních navržených stavebních úprav. Za podmínek daných stavebním zákonem lze aplikovat

- § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona - stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují stavební úpravy, pokud se jimi nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se vzhled stavby ani způsob užívání stavby, nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí a jejich provedení nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost stavby a nejde o stavební úpravy stavby, která je kulturní památkou, nebo
- § 104 odst. 1 písm. a) stavebního zákona – ohlášení vyžadují stavby¹³ pro bydlení a pro rodinnou rekreaci do 150 m² celkové zastavěné plochy, s jedním podzemním podlažím do hloubky 3 m a nejvýše s dvěma nadzemními podlažními a podkrovím, nebo
- § 104 odst. 1 písm. d) stavebního zákona – ohlášení vyžadují stavby¹³ do 50 m² celkové zastavěné plochy a do 5 m výšky s jedním nadzemním podlažím, podsklepené nejvýše do hloubky 3 m, anebo
- § 108 až 117 stavebního zákona – stavební povolení vyžadují stavební úpravy, které nesplňují podmínky pro použití § 103 nebo § 104 stavebního zákona (§ 108 až 115 stavebního zákona); stavební povolení může být nahrazeno veřejnoprávní smlouvou (§ 116 stavebního zákona) nebo oznámením stavebního záměru s certifikátem autorizovaného inspektora (§ 117 odst. 1 stavebního zákona).

Ustanovení § 104 odst. 1 písm. k) stavebního zákona v tomto případě použít nelze, protože se nejedná o stavební úpravy pro změny v užívání části stavby (instalací FVS se nemění užívání stavby ani její části).

3.4.3. Užívání

Pokud provedení stavebních úprav spojených s instalací FVS nevyžadovalo podle § 103 odst. 1 písm. d) stavebního zákona stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu, nevyžaduje užívání FVS oznámení stavebnímu úřadu (§ 120 stavebního zákona) ani kolaudační souhlas (§ 122 stavebního zákona).

Pokud byly stavební úpravy spojené s instalací FVS prováděny na základě ohlášení stavebnímu úřadu podle § 104 odst. 1 písm. a) nebo písm. d) stavebního zákona, stavebního povolení anebo na podkladě veřejnoprávní smlouvy nebo certifikátu autorizovaného inspektora, lze je užívat na základě oznámení stavebnímu úřadu (§ 120 stavebního zákona) nebo kolaudačního souhlasu (§ 122 stavebního zákona; kolaudační souhlas vyžaduje stavba, jejíž vlastnosti nemohou budoucí uživatelé ovlivnit - § 122 odst. 1 stavebního zákona).

4. ZÁVĚR

4.1. Trochu historie

Pojem fotovoltaika pochází ze dvou slov, řeckého φως [phos] = světlo a ze jména italského fyzika Alessandra Volty. Objev fotovoltaického jevu se pak připisuje Alexandru Edmondovi Becquerelovi, který jej jako devatenáctiletý mladík odhalil při experimentech v roce 1839 (při pokusech se dvěma kovovými elektrodami umístěnými v elektrovedivém roztoku zjistil, že při osvětlení zařízení vzrostlo na elektrodách napětí). V roce 1877 byl objeven fotovoltaický efekt na selenu (W. G. Adams a R. E. Day) a kolem r. 1883 byl sestaven první selenový fotočlánek s tenkou vrstvou zlata (Charles Fritts, účinnost pod 1 %). V roce 1904 fotovoltaický jev fyzikálně popsal Albert Einstein a v roce 1921 mu byla za „práce pro rozvoj teoretické fyziky, zejména objev zákona fotoelektrického efektu“ udělena Nobelova cena. Již v roce 1916 pak další držitel této ceny Robert Millikan experimentálně potvrdil platnost principu fotovoltaického jevu. Důležitým krokem v historii fotovoltaiky byl objev způsobu růstu monokrystalu křemíku polským vědcem Czochralským v roce 1918. Přestože byl fotovoltaický efekt postupně objeven i u jiných prvků a sloučenin (selen, sirník, kadmia nebo oxid mědi), křemík se postupem času ukázal jako nejvýhodnější. Za vynálezce křemíkového solárního článku bývá označován Američan Russel Ohl (1941). Patent na „převaděč solární energie“ však nakonec dostali D. M. Chapin, C. S. Fuller a G. L. Pearson (1954), kteří předvedli křemíkové solární články s 4,5 % a později s 6 % účinností.

Výraznější rozvoj fotovoltaiiky přichází v šedesátých letech s nástupem kosmického výzkumu. Sluneční články v té době začaly sloužit jako výhodný zdroj energie pro vesmírné družice. Vůbec první družicí využívající k zisku energie sluneční paprsky byl ruský Sputnik 3, vypuštěný 15. května 1958. Celosvětová ropná krize pak nastartovala (1973) rozsáhlý výzkum fotovoltaiické přeměny sluneční energie v energii elektrickou jako potenciálního zdroje nejčistší energie pro celou Zemi.

4.2. Stručný generační vývoj

Fotovoltaické články první generace, které využívají jako základ křemíkové desky, jsou dnes nejrozšířenější technologií na trhu (cca 90 %) a dosahují poměrně vysoké účinnosti přeměny (v sériové výrobě 16 až 19 %, speciální struktury až 24 %). Komerčně se začaly prodávat v sedmdesátých letech. Přestože je jejich výroba relativně drahá (a to zejména z důvodu drahého vstupního materiálu – krystalického křemíku), budou ještě v několika dalších letech na trhu dominovat.

Impulsem pro rozvoj článků druhé generace byla především snaha o snížení výrobních nákladů úsporou drahého základního materiálu – křemíku. Články druhé generace se vyznačují 100krát až 1000krát tenčí aktivní absorbující polovodičovou vrstvou (thin-film) a jejími představiteli jsou např. články z amorfního a mikrokystalického křemíku (případně silicon-germania, či silicon-karbidu, ale také tzv. směsné polovodiče z materiálů jako Cu, In, Ga, S, Se, označované obecně jako CIS struktury). S úsporou materiálu došlo v porovnání s články první generace k poklesu výrobních nákladů (a tedy za předpokladu velkosériové výroby i k poklesu ceny), nicméně dosahovaná účinnost je obvykle nižší (v sériové výrobě obecně pod 10%). Nespornou výhodou tenkovrstvých článků je možnost volby substrátu (na něž se tenkovrstvé struktury deponují) a v případech použití flexibilních materiálů (organické, kovové či textilní folie) i značně širší aplikační sféra. Komerčně se začaly články druhé generace prodávat v polovině osmdesátých let.

Pokus o „fotovoltaickou revoluci“ představují solární články třetí generace. Zde je hlavním cílem nejen snaha o maximalizaci počtu absorbovaných fotonů a následně generovaných párů elektron - díra („proudový“ zisk), ale i maximalizace využití energie dopadajících fotonů („napětový“ zisk fotovoltaických článků). Existuje řada směrů, kterým je ve výzkumu věnována pozornost:

- vícevrstvé solární články (z tenkých vrstev)
- články s vícenásobnými pásy
- články, které by využívaly „horké“ nosiče náboje pro generaci více párů elektronů a děr
- termofotovoltaická přeměna, kde absorbér je současně i radiátorem vyzařujícím selektivně na jedné energii
- termofotonická přeměna, kde absorbér je nahrazen elektroluminiscencí
- články využívají kvantových jevů v kvantových tečkách nebo kvantových jamách
- prostorově strukturované články vznikající samoorganizací při růstu aktivní vrstvy
- organické články (např. na bázi objemových heteropřechodů).

Zatím jediným komerčním příkladem dobře fungujících článků třetí generace (přímo navazující na FV druhé generace) jsou vícevrstvé struktury (dvojvrstvé – tzv. tandemy a trojvrstvé články), z nichž každá sub-struktura (p-i-n) absorbuje určitou část spektra a maximalizuje se tak energetická využitelnost fotonů. Příkladem tandemového solárního článku je struktura skládající se z p-i-n přechodu amorfního (hydrogenovaného) křemíku (a-Si:H) a p-i-n přechodu mikrokrystallického (hydrogenovaného) křemíku ($\mu\text{c-Si:H}$). Amorfní křemík má vysokou absorpci v oblasti modré, zelené a žluté části spektra, mikrokrystallický křemík pak dobře absorbuje i v oblasti červené a infračervené. Mikrokrystallický křemík může být nahrazen i „slitinou“ křemíku s germániem a dle zvoleného poměru obou materiálů se dají upravovat jejich optické (i elektrické) vlastnosti. Tohoto materiálu se např. využívá komerčně právě pro trojvrstvé solární články, kde dva spodní články jsou vyrobeny s různou koncentrací Si a Ge. Základní podmínkou pro dobrou funkci vícevrstevných článků je, aby každý z článků generoval stejný proud. V opačném případě, horší (příp. nejhorší) z článků limituje dosažitelnou účinnost. Výsledné napětí je pak dané součtem obou (příp. všech) článků.

Nejnovější trendem je BIPV - Building Integrated Photovoltaics – fotovoltaika integrovaná do budov. Aplikace fotovoltaiky v obvodových pláštích budov (střechy, fasády) představuje významný fenomén, který přispívá k její atraktivitě a má příznivý dopad na snížení nákladů na instalaci fotovoltaických systémů. V průběhu posledních pěti let bylo ve světě realizováno mnoho fasádních systémů, a to hlavně v Japonsku, v zemích EU a ve Spojených Státech. Velmi široká škála pojetí fotovoltaických fasád má původ v kreativitě, která je vlastní architektonickému pohledu na životní prostředí člověka. Solární panel v mnoha různých podobách se stal přímo výzvou pro architekty a konstruktéry, což v mnohých případech vedlo ke zcela novým a velmi atraktivním řešením, ne jenom obvodových plášťů, ale i koncepcí budov. Obvodové pláště budov plní mnoho funkcí, které souhrnně zajišťují přijatelné životní podmínky pro uživatele objektu. V závislosti na vnějších podmínkách se zpravidla jedná o fyzické oddělení interiéru od exteriéru poskytující ochranu před vnějšími klimatickými podmínkami, zajištění tepelné pohody, fasády ochraňují vnitřní prostor před přesvětlením. Střechy a fasády budov však mohou plnit i aktivní funkci zdroje energie, a to jak tepelné, tak i elektrické. Pláště budov jsou vystavovány nemalým energetickým tokům v podobě slunečního záření. Využívání této energie pomocí zařízení umístěných na střeších a fasádách budov představuje významný přínos v úspoře primárních energií. Jsou-li standardní stavební prvky pro realizaci pláště budovy vybaveny solárními články, získává tak budova novou dimenzi. Část své běžné energetické spotřeby je schopná krýt z vlastní produkované energie.

5. PRÁVNÍ PŘEDPISY

5.1. Související právní předpisy

- Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby, ve znění vyhlášky č. 20/2012 Sb.
- Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 347/2012 Sb., kterou se stanoví technicko-ekonomické parametry obnovitelných zdrojů pro výrobu elektřiny a doba životnosti výroben elektřiny z podporovaných zdrojů
- Vyhláška č. 140/2009 Sb., o způsobu regulace cen v energetických odvětvích a postupech pro regulaci cen, ve znění pozdějších předpisů
- Vyhláška č. 78/2013 Sb., o energetické náročnosti budov

5.2. Výběr hlavních ustanovení a pojmů

Zákon č. 183/2006 Sb.

o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 2 odst. 1 písm. b)	V tomto zákoně se stavebním pozemkem rozumí pozemek, jeho část nebo soubor pozemků, vymezený a určený k umístění stavby územním rozhodnutím anebo regulačním plánem.
§ 2 odst. 1 písm. e)	V tomto zákoně se nezastavitelným pozemkem rozumí pozemek, jenž nelze zastavět na území obce, která nemá vydaný územní plán, a to 1. pozemek veřejné zeleně a parku sloužící obecnému užívání; 2. v intravilánu lesní pozemek nebo soubor sousedících lesních pozemků o výměře větší než 0,5 ha.
§ 2 odst. 1 písm. k)	V tomto zákoně se veřejnou infrastrukturou rozumí pozemky, stavby, zařízení, a to 1. dopravní infrastruktura, například stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, letišť a s nimi souvisejících zařízení; 2. technická infrastruktura, kterou jsou vedení a stavby a s nimi provozně související zařízení technického vybavení, například vodovody, vodojemy, kanalizace, čistírny odpadních vod, stavby ke snižování ohrožení území živelními nebo jinými pohromami, stavby a zařízení pro nakládání s odpady, trafostanice, energetické vedení, komunikační vedení veřejné komunikační sítě a elektronické komunikační zařízení veřejné komunikační sítě, produktovody; 3. občanské vybavení, kterým jsou stavby, zařízení a pozemky sloužící například pro vzdělávání a výchovu, sociální služby a péči o rodiny, zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu, ochranu obyvatelstva; 4. veřejné prostranství, zřizované nebo užívané ve veřejném zájmu.
§ 2 odst. 4	Pokud se v tomto zákoně používá pojmu stavba, rozumí se tím podle okolností i její část nebo změna dokončené stavby.
§ 2 odst. 5	Změnou dokončené stavby je a) nástavba, kterou se stavba zvyšuje, b) přístavba, kterou se stavba půdorysně rozšiřuje a která je vzájemně provozně propojena s dosavadní stavbou, c) stavební úprava, při které se zachovává vnější půdorysné i výškové ohraničení stavby; za stavební úpravu se považuje též zateplení pláště stavby.
§ 2 odst. 3	Stavbou se rozumí veškerá stavební díla, která vznikají stavební nebo montážní technologií, bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, použité stavební výrobky, materiály a konstrukce, na účel využití a dobu trvání. Dočasná stavba je stavba, u které stavební úřad předem omezí dobu jejího trvání. Za stavbu se považuje také výrobek plnící funkci stavby. Stavba, která slouží reklamním účelům, je stavba pro reklamu.
§ 3 odst. 2	Zařízením se pro účely tohoto zákona rozumí informační a reklamní panel, tabule, deska či jiná konstrukce a technické zařízení, pokud nejde o stavbu podle § 2 odst. 3. V pochybnostech, zda se jedná o stavbu nebo zařízení, je určující stanovisko stavebního úřadu. Zařízení o celkové ploše větší než 8 m ² se považuje za stavbu pro reklamu.

§ 18 odst. 5	V nezastavěném území lze v souladu s jeho charakterem umísťovat stavby, zařízení, a jiná opatření pouze pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, těžbu nerostů, pro ochranu přírody a krajiny, pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků, a dále taková technická opatření a stavby, které zlepší podmínky jeho využití pro účely rekreace a cestovního ruchu, například cyklistické stezky, hygienická zařízení, ekologická a informační centra. Uvedené stavby, zařízení a jiná opatření včetně staveb, které s nimi bezprostředně souvisejí včetně oplocení, lze v nezastavěném území umísťovat v případech, pokud je územně plánovací dokumentace výslovně nevylučuje.
§ 18 odst. 6	Na nezastavitelných pozemcích lze výjimečně umístit technickou infrastrukturu způsobem, který neznemožní jejich dosavadní užívání.
§ 43 odst. 5	Územní plán je závazný pro pořízení a vydání regulačního plánu zastupitelstvem obce, pro rozhodování v území, zejména pro vydávání územních rozhodnutí. Poskytování prostředků z veřejných rozpočtů podle zvláštních právních předpisů na provedení změn v území nesmí být v rozporu s vydaným územním plánem. Územní plán hlavního města Prahy je závazný též pro územní plán vydaný pro vymezenou část území hlavního města Prahy.
§ 76 odst. 1	Umísťovat stavby nebo zařízení, jejich změny, měnit vliv jejich užívání na území, měnit využití území a chránit důležité zájmy v území lze jen na základě územního rozhodnutí nebo územního souhlasu, nestanoví-li zákon jinak.
§ 78a odst. 1	Stavební úřad může uzavřít se žadatelem veřejnoprávní smlouvu o umístění stavby, o změně využití území a o změně vlivu užívání stavby na území, která nahradí územní rozhodnutí. Veřejnoprávní smlouvu nelze uzavřít v případě záměru, pro který bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí.
§ 79 odst. 6	Rozhodnutí o umístění stavby ani územní souhlas nevyžadují stavební úpravy a udržovací práce.
§ 90	V územním řízení stavební úřad posuzuje, zda je záměr žadatele v souladu a) s vydanou územně plánovací dokumentací, b) s cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území, s požadavky na ochranu architektonických a urbanistických hodnot v území, c) s požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů, zejména s obecnými požadavky na využívání území, d) s požadavky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, e) s požadavky zvláštních právních předpisů a se stanovisky dotčených orgánů podle zvláštních právních předpisů, popřípadě s výsledkem řešení rozporů a s ochranou práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení.
§ 96 odst. 1	Místo územního rozhodnutí stavební úřad vydá územní souhlas, pokud je záměr v zastavěném území nebo v zastavitelné ploše, poměry v území se podstatně nemění a záměr nevyžaduje nové nároky na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu. Územní souhlas nelze vydat v případech záměrů posuzovaných ve zjišťovacím řízení, nebo pro které bylo vydáno stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí.
§ 96 odst. 2	Územní souhlas postačí v případech

	a) stavebních záměrů uvedených v § 103, b) ohlašovanych staveb, jejich změn a zařízení, c) změn staveb, d) změn druhu pozemku o výměře nad 300 m² nejvíce však do 1 000 m², e) staveb umístovaných v uzavřených prostorech ohraničených existujícími budovami, pokud odpovídají jejich způsobu užívání, nemění se vnější půdorysné ohraničení a výškové uspořádání prostoru, f) terénních úprav do 1,5 m výšky nebo hloubky o výměře nad 300 m² nejvíce však do 1 000 m² na pozemcích, které nehraničí s veřejnými pozemními komunikacemi nebo veřejným prostranstvím, pokud nedochází k nakládání s odpady, g) odstavných, manipulačních, prodejních, skladových nebo výstavních ploch nad 300 m² nejvíce však do 1 000 m², které neslouží pro skladování nebo manipulaci s hořlavými látkami nebo látkami, které mohou způsobit znečištění životního prostředí.
§ 103 odst. 1 písm. d)	Stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují stavební úpravy, pokud se jimi nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se vzhled stavby ani způsob užívání stavby, nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí a jejich provedení nemůže negativně ovlivnit požární bezpečnost stavby a nejde o stavební úpravy stavby, která je kulturní památkou.
§ 103 odst. 1 písm. e) bod 9	Stavební povolení ani ohlášení stavebnímu úřadu nevyžadují stavby pro výrobu energie s celkovým instalovaným výkonem do 20 kW s výjimkou stavby vodního díla;
§ 104 odst. 1 písm. a)	Ohlášení stavebnímu úřadu vyžadují stavby pro bydlení a pro rodinnou rekreaci do 150 m ² celkové zastavěné plochy, s jedním podzemním podlažím do hloubky 3 m a nejvýše s dvěma nadzemními podlažními a podkrovím.
§ 104 odst. 1 písm. k)	Ohlášení stavebnímu úřadu vyžadují stavební úpravy pro změny v užívání části stavby, kterými se nezasahuje do nosných konstrukcí stavby, nemění se její vzhled a nevyžadují posouzení vlivů na životní prostředí.
§ 108 odst. 1	Stavební povolení se vyžaduje u staveb všeho druhu bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak.
§ 116 odst. 1	U staveb vyžadujících stavební povolení může stavební úřad uzavřít se stavebníkem veřejnoprávní smlouvu o provedení stavby, která nahradí stavební povolení.
§ 117 odst. 1	Uzavře-li stavebník smlouvu s autorizovaným inspektorem o kontrole projektové dokumentace stavby, kterou hodlá provést, může autorizovaný inspektor posoudit projektovou dokumentaci místo stavebního úřadu z hledisek uvedených v § 111 odst. 1 a 2, pokud nejde o stavbu, která je označena zvláštním právním předpisem jako nezpůsobilá k posouzení autorizovaným inspektorem, nebo o které tak rozhodl stavební úřad v územním rozhodnutí v případech významných vlivů na životní prostředí nebo vlivů na jiné pozemky a stavby se společnou hranicí se stavebním pozemkem. Uzavření smlouvy je autorizovaný inspektor povinen oznámit stavebnímu úřadu bez zbytečného odkladu.
§ 119 odst. 1	Dokončenou stavbu, popřípadě část stavby schopnou samostatného užívání, uvedenou v § 103 odst. 1 písm. e) bodech 4 až 8, nebo

	stavbu, popřípadě část stavby schopnou samostatného užívání, pokud vyžadovala stavební povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu podle § 104 odst. 1 písm. a) až d) a k), nebo stavby ohlašované podle zvláštního právního předpisu anebo byla prováděna na podkladě veřejnoprávní smlouvy podle § 116 nebo certifikátu autorizovaného inspektora podle § 117, byla dokončována podle opakovaného stavebního povolení nebo dodatečného povolení stavby podle § 129, lze užívat na základě oznámení stavebnímu úřadu (§ 120) nebo kolaudačního souhlasu. Stavebník zajistí, aby byly před započítáním užívání stavby provedeny a vyhodnoceny zkoušky a měření předepsané zvláštními právními předpisy.
§ 120 odst. 1	Stavebník je povinen oznámit stavebnímu úřadu záměr započít s užíváním stavby nejméně 30 dnů předem, nejde-li o stavbu uvedenou v § 122. V oznámení stavebník uvede označení stavby, údaje o umístění a povolení stavby, předpokládaný termín dokončení stavby a zahájení jejího užívání. S užíváním stavby pro účel, k němuž byla stavba povolena, může být započato následující den po kontrolní prohlídce stavby, při které stavební úřad do protokolu zaznamená ověření splnění podmínek podle § 119 odst. 2, nebo pokud do 30 dnů od oznámení stavební úřad rozhodnutím, které je prvním úkonem v řízení, užívání stavby nezakáže.
§ 122 odst. 1	Stavba, jejíž vlastnosti nemohou budoucí uživatelé ovlivnit, například nemocnice, škola, nájemní bytový dům, stavba pro obchod a průmysl, stavba pro shromažďování většího počtu osob, stavba dopravní a občanské infrastruktury, stavba pro ubytování odsouzených a obviněných, dále stavba, u které bylo stanoveno provedení zkušebního provozu, a změna stavby, která je kulturní památkou, může být užívána pouze na základě kolaudačního souhlasu. Souhlas vydává na žádost stavebníka příslušný stavební úřad. Stavebník v žádosti uvede identifikační údaje o stavbě a předpokládaný termín jejího dokončení. Pro vydání kolaudačního souhlasu stavebník opatří závazná stanoviska dotčených orgánů k užívání stavby vyžadovaná zvláštními právními předpisy. Pokud je stavba předmětem evidence v katastru nemovitostí, zajistí stavebník geometrický plán.
§ 188a odst. 1	Na území obce nebo části území obce, která nemá platný územní plán, územní plán obce, popřípadě územně plánovací dokumentaci sídelního útvaru nebo zóny, lze do doby vydání územního plánu, nejpozději však do 31. prosince 2020, umísťovat v nezastavěném území kromě staveb, zařízení a jiných opatření uvedených v § 18 odst. 5 také a) stavby, pro které byly podle právních předpisů platných a účinných k 31. prosinci 2006 pravomocně povoleny stavby technické infrastruktury, b) stavby podle urbanistické studie, byla-li pro území obce opatřena do 31. prosince 2006 a data o ní byla vložena do evidence územně plánovací činnosti, c) stavby pro bydlení na pozemcích, které mají společnou hranici s pozemky v zastavěném území, které je tvořeno více než jedním zastavěným stavebním pozemkem, d) stavby pro zemědělství s byty pro trvalé rodinné bydlení; stavba pro zemědělství může mít nejvýše tři samostatné byty, přičemž součet podlahových ploch bytů smí v tomto případě činit nejvýše jednu třetinu celkové podlahové plochy stavby, nejvýše však 300 m², e) stavby občanského vybavení na pozemcích, které mají společnou hranici s pozemky v zastavěném území; pozemek, na kterém je stavba umísťována, může mít rozlohu nejvýše 5000 m².

§ 188a odst. 2	Stavby uvedené v odstavci 1 písm. c) až e) lze umísťovat jen se souhlasem zastupitelstva obce, na jejímž území má být stavba umístěna. Souhlas zastupitelstva obce může obsahovat podmínky pro umístění takové stavby. V řízení o umísťování těchto staveb má zastupitelstvo obce postavení dotčeného orgánu; v tomto případě není obec účastníkem řízení.
-----------------------	--

Vyhláška č. 501/2006 Sb.

o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů

§ 4 odst. 1	Plochy bydlení se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro bydlení v kvalitním prostředí, umožňujícím nerušený a bezpečný pobyt a každodenní rekreaci a relaxaci obyvatel, dostupnost veřejných prostranství a občanského vybavení.
§ 4 odst. 2	Plochy bydlení zahrnují zpravidla pozemky bytových domů, pozemky rodinných domů, pozemky související dopravní a technické infrastruktury a pozemky veřejných prostranství. Pozemky staveb pro rodinnou rekreaci lze do ploch bydlení zahrnout pouze tehdy, splňují-li podmínky podle § 20 odst. 4 a 5. Do ploch bydlení lze zahrnout pozemky souvisejícího občanského vybavení s výjimkou pozemků pro budovy obchodního prodeje o výměře větší než 1 000 m ² . Součástí plochy bydlení mohou být pozemky dalších staveb a zařízení, které nesnižují kvalitu prostředí a pohodu bydlení ve vymezené ploše, jsou slučitelné s bydlením a slouží zejména obyvatelům v takto vymezené ploše.
§ 5 odst. 1	Plochy rekreace se obvykle samostatně vymezují za účelem zajištění podmínek pro rekreaci v kvalitním prostředí.
§ 5 odst. 2	Plochy rekreace zahrnují zpravidla pozemky staveb pro rodinnou rekreaci, pozemky dalších staveb a zařízení, které souvisejí a jsou slučitelné s rekreací, například veřejných prostranství, občanského vybavení, veřejných tábořišť, přírodních koupališť, rekreačních luk a dalších pozemků související dopravní a technické infrastruktury, které nesnižují kvalitu prostředí ve vymezené ploše a jsou slučitelné s rekreačními aktivitami.
§ 20 odst. 2	V zastavěném území obce, která nemá územní plán, územní plán obce, regulační plán nebo územně plánovací dokumentaci sídelního útvaru nebo zóny, lze vymezovat pozemky a umísťovat stavby pro bydlení, pro rodinnou rekreaci, pro stavby občanského vybavení souvisejícího a slučitelného s bydlením a rekreací, a pro stavby dopravní a technické infrastruktury a pozemky veřejných prostranství; vymezování jiných pozemků a umísťování dalších staveb na nich je možné, jen pokud tyto stavby nesnižují kvalitu životního prostředí nad limitní hodnoty stanovené jinými právními předpisy.
§ 20 odst. 4	Stavební pozemek [§ 2 odst. 1 písm. b) stavebního zákona] se vždy vymezuje tak, aby svými vlastnostmi, zejména velikostí, polohou, plošným a prostorovým uspořádáním a základovými poměry, umožňoval umístění, realizaci a užívání stavby pro navrhovaný účel a aby byl dopravně napojen na kapacitně vyhovující veřejně přístupnou pozemní komunikaci.
§ 20 odst. 5	Stavební pozemek se vždy vymezuje tak, aby na něm bylo vyřešeno a) umístění odstavných a parkovacích stání pro účel využití pozemku a užívání staveb na něm umístěných v rozsahu

	požadavků příslušné české technické normy pro navrhování místních komunikací, což zaručuje splnění požadavků této vyhlášky, b) nakládání s odpady a odpadními vodami podle zvláštních předpisů, které na pozemku vznikají jeho užíváním nebo užíváním staveb na něm umístěných, c) vsakování nebo odvádění srážkových vod ze zastavěných ploch nebo zpevněných ploch, pokud se neplánuje jejich jiné využití; přitom musí být řešeno 1. přednostně jejich vsakování, v případě jejich možného smísení se závadnými látkami umístění zařízení k jejich zachycení, není-li možné vsakování, 2. jejich zadržování a regulované odvádění oddílnou kanalizací k odvádění srážkových vod do vod povrchových, v případě jejich možného smísení se závadnými látkami umístění zařízení k jejich zachycení, nebo 3. není-li možné oddělené odvádění do vod povrchových, pak jejich regulované vypouštění do jednotné kanalizace.
§ 20 odst. 6	Při vymezování stavebního pozemku nebo při změně využití zastavěného stavebního pozemku lze prokázat splnění požadavků odstavce 5 regulačním plánem nebo dokumentací pro vydání územního rozhodnutí i s využitím dalších pozemků.
§ 21 odst. 1	Odstavná a parkovací stání pozemků staveb pro bydlení nebo rodinnou rekreaci podle § 20 odst. 5 a 6 musejí být umístěna ve skutečně docházkové vzdálenosti do 300 m, je-li to technicky možné.
§ 21 odst. 2	U staveb pro rodinnou rekreaci je nutno umístit odstavné stání v počtu 1 stání pro jednu stavbu.
§ 21 odst. 3	Vsakování dešťových vod na pozemcích staveb pro bydlení je splněno [§ 20 odst. 5 písm. c)], jestliže poměr výměry části pozemku schopné vsakování dešťové vody k celkové výměře pozemku činí v případě a) samostatně stojícího rodinného domu a stavby pro rodinnou rekreaci nejméně 0,4, b) řadového rodinného domu a bytového domu 0,3.
§ 21 odst. 4	Na pozemcích staveb pro bydlení lze kromě stavby pro bydlení umístit stavbu nebo zařízení související s bydlením či bydlení podmiňující a provést terénní úpravy potřebné k řádnému a bezpečnému užívání pozemků, staveb a zařízení na nich, není-li z prostorových a provozních důvodů možno zabezpečit uvedené funkce ve stavbě pro bydlení. Na pozemcích rodinných domů lze dále umístit jednu stavbu pro podnikatelskou činnost do 25 m ² zastavěné plochy a do 5 m výšky s jedním nadzemním podlažím, podsklepenou nejvýše do hloubky 3 m. Na pozemcích staveb pro rodinnou rekreaci lze kromě stavby pro rodinnou rekreaci umístit stavbu nebo zařízení související s rodinnou rekreací či rodinnou rekreaci podmiňující a provést terénní úpravy potřebné k řádnému a bezpečnému užívání pozemků, staveb a zařízení na nich.

..

Vyhláška č. 268/2009 Sb.

o technických požadavcích na stavby, ve znění vyhlášky č. 20/2012 Sb.

§ 6 odst. 1	Stavby podle druhu a potřeby musí být napojeny na vodní zdroj nebo vodovod pro veřejnou potřebu a rozvod vody pro hašení požárů a zařízení pro zneškodňování odpadních vod, sítě potřebných energií a na sítě elektronických komunikací.
§ 8 odst. 1	Stavba musí být navržena a provedena tak, aby byla při respektování hospodárnosti vhodná pro určené využití a aby současně splnila základní požadavky, kterými jsou a) mechanická odolnost a stabilita, b) požární bezpečnost, c) ochrana zdraví osob a zvířat, zdravých životních podmínek a životního prostředí, d) ochrana proti hluku, e) bezpečnost při užívání, f) úspora energie a tepelná ochrana.

Zákon č. 458/2000 Sb.

o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů

§ 2 odst. 2 písm. a) bod 18	Pro účely tohoto zákona se výrobnou elektřiny rozumí energetické zařízení pro přeměnu různých forem energie na elektřinu, zahrnující všechna nezbytná zařízení; výrobní elektřiny o celkovém instalovaném elektrickém výkonu 100 MW a více, s možností poskytovat podpůrné služby k zajištění provozu elektrizační soustavy, je zřizována a provozována ve veřejném zájmu.
------------------------------------	--

Zákon č. 165/2012 Sb.

o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů

§ 2 písm. a)	Pro účely tohoto zákona se obnovitelnými zdroji rozumí obnovitelné nefosilní přírodní zdroje energie, jimiž jsou energie větru, energie slunečního záření, geotermální energie, energie vody, energie půdy, energie vzduchu, energie biomasy, energie skládkového plynu, energie kalového plynu z čistíren odpadních vod a energie bioplynu.
§ 2 písm. n)	Pro účely tohoto zákona se výrobnou elektřiny z podporovaných zdrojů rozumí výrobní elektřiny z obnovitelných zdrojů, druhotných zdrojů nebo z vysokoúčinné kombinované výroby elektřiny a tepla.